

Redacția

și
AdministrațiaCluj Reg. Maria 14
TELEFON 124 :-:Anunțurile se pri-
mesc după tarif.Librăria Anca
Cluj, Piața Unirii 32.

CLUJUL

ZIAR INDEPENDENT

Abonament:

Pe un an Lei 160.—
Pe 1/2 an „ 80.—
Pe 1/4 an „ 40.—Pentru Străinătate:
Pe un an Lei 320.—
Pe 1/2 an „ 160.—
Pe 1/4 an „ 80.—Pentru America
Pe un an 2 dolariManuscrisele
nu se înapoiază.

Un exemplar 3 Lei.

Director-Proprietar: Alexandru Anca.

In străinătate un exemplar 4 Lei.

Trădătorii neamului

Mișcările național-române, pornite în ultimul timp, după cum se știe, sunt rezultatul mizeriei românilor, cari în țara, pe care și-o făuriseră singuri, vărsându-și sângele și sacrificându-se, au rămas subjugăți și persecutați de streini în România lor proprie, pe care o dominează capitaliștii anti-români, cu ajutorul banului.

Românii în țara lor au ajuns să nu-și mai poată manifesta sentimentul românesc, pentru că există unele autorități cari ascultă mai mult de zângătul banului antiromânesc, decât de sentimentul românesc, care ne-a unit, contribuind la înființarea României-Mari.

România nu este a noastră, a românilor, decât pe hartă, pentru că noi nu avem în ea, decât câte un petec de pământ, pe care-l lucrăm zi de zi, pe seama altora, trăgându-ne mizeria de pe o zi pe alta, atunci, când neromânii se lăfăesc în bogățiile țării noastre, sub scutul unor organe conducătoare române, cari s'au vândut banului strein, în inconștiența, în care și-au pierdut sentimentul românesc, încât nu-și mai înțeleg datoria față de neam și țară, servind interesele dușmanilor noștri.

Trădătorii neamului sunt aceștia, trădătorii neamului și patriei, pentru că contribuie prin dispozițiile lor la re-subjugarea totală a neamului nostru, care, după cum am accentuat în mai multe rânduri, este singurul care ne servește garanță pentru integritatea și siguranța Statului.

Turburări, evident, nu se pot admite, pentru că s'ar folosi antiromânii de ele, dar aceia, cari iau dispoziții pentru a împiedeca propagarea sentimentului național, ce se manifestă prin organizațiile naționale actuale, sunt trădători ordinari, cari pentru interesele lor personale, periclitează integritatea și siguranța țării, servindu-o intereselor streine, contra cărora este dator să lupte oricare român adevărat.

Generația tânără, care în viitor are să conducă destinele României de mâine în tot cazul, îi va avea în vedere pe aceia, cari nu și-au înțeles menirea de buni români, ci au servit ori vor servi interesele streine, în dauna neamului și Patriei!

Românii adevărați sunt convinși de necesitatea mișcărilor naționale, evident, fără provocări de turburări, pentru că toți simt necesitatea de-a stăpâni românii această țară câștigată cu atâta sânge și sacrificii, până în prezent însă pe seama altora.

Am câștigat o țară mare, care însă — durere, nu este în realitate a noastră, pentru că din punct de vedere economico-financiar, o stăpânesc streinii.

Aceia, cari conduc în prezent țara, în tot cazul, să aibă deci în vedere, că românii azi sunt iobagii capitalului strein, care trebuie să fie al nostru, pentru că și țara este câștigată de noi.

Țara întotdeauna este a acelora, cari o stăpânesc din punct de vedere

economico-financiar și din acest punct de vedere trebuie să fie a noastră, a românilor și bogăția țării, ca să putem zice, că România într'adevăr este a românilor!

Oricine va împiedica deci dezvoltarea sentimentului național, care se manifestă actualmente prin organizațiile naționale, va fi trădător, care merită cea mai crudă pedeapsă din partea românilor!

Lozinca tuturor românilor să fie deci: Înainte pentru desrobirea românilor de sub jugul capitalismului strein.

V. I. Moldovan.

Dușmanii românilor

Neromânii caută să-i compromită pe români pe toate căile.

Clica Dick — Havas — Czitrom — Kuhn Mihály — Lusztig
și cazul consilierului dr. Danilescu.

Victima uneltirilor subversive.

Consilierul dr. Danilescu, despre care am anunțat în numărul trecut, că s'a împușcat, pentru că-i lipseau vre-o 5 milioane lei din cassa administrației financiare Cluj, fiind șeful casieriei,

este victima unor gheșeftari, cari au căutat să compromită administrația română

prin seducerea și compromiterea românilor între cari dr. Danilescu, despre care toți știau, că este unul dintre cei mai cinstiți funcționari.

Dr. Danilescu de altfel nici n'a voit să ia în primire casieria, ci administratorul financiar Georgescu l-a silit.

Dr. Danilescu era destul de bogat și astfel era în legătură cu mai mulți comercianți cărora le dădea bani împrumut. Astfel s'a întâmplat, că luând în primire casieria administrației financiare,

s'au năpustit asupra d-sale mai mulți gheșeftari

streini intereselor române, pentru împrumuturi,

seducându-l să-i împrumute din banii Statului

sub pretext, că poate să câștige bine și banii Statului și așa se restituie, încât Statul nu păgubește și în schimb dr. Danilescu numai câștiga poate.

Dr. Danilescu a rămas sedus de capacitățile clicei și — spre nenorocirea sa, a împrumutat din banii Statului.

În carnetul găsit la locuința dlui dr. Daminescu, erau evidențiate

Dick, cu 3 milioane, apoi Feuerstein, Havas, Kuhn etc. cu sume mai mici, iar Czitrom cu 1 milion lei

care sumă integral s'a găsit și s'a restituit de către comercianții indicați, prin diferite bănci. Dintre toți implicații însă, a reușit să scape

DICK, care și din falimentele create în decursul războiului, a eșit bine

și azi este posesorul unei mari averi. În public se susține, că comer-

„Anumita presă“

— Se bucură că s'au suprimat ziarele naționale —

Anumita presă reprezentată prin ziarele antiromâne: „Adevărul“, „Dimineața“, „Aurora“, „Lupta“, etc. protestează, pentru-că guvernul a suprimat ziarele... comuniste. În schimb se bucură, pentru-că guvernul a interzis apariția ziarelor naționale române.

Românii, evident, știau că așa o să facă anumita presă, dar nu înțeleg, că guvernul de ce a suprimat ziare național-române, cari servesc interesele neamului nostru față de dușmanii noștri, reprezentați prin anumita presă, în care se încadrează și ziarele comuniste?

ciantul iscusit, cunoscut sub numele DICK, și-a tranșat chestia prin incurcarea altora

ca să poată dovedi, că cele 3 milioane, însemnate pe carnetul consilierului Danilescu, constituiesc o restanță, pe care Statul i-o datorește dela schimbul coroanelor, fiind dubioasă și ar fi cerut intervenția consilierului Danilescu pentru restituirea acestei sume.

Cazul consilierului Danilescu, la descoperirea căruia Prefectura poliției, în frunte cu prefectul Grita, a lucrat foarte conștient, în public a produs impresia evidentă, că

dușmanii neamului nostru prin astfel de metode caută să ne compromită administrația

pentru a servi dovezi propagandei antiromâne, care-și are menirea să ne ponegrească.

Lozinca românilor deci să fie de aci înainte și: „Feriți-vă de streini“ pentru că altfel ne vom distruge!

V. Delacara.

Lucrările împrumutării

— Cât pământ s'a expropriat și câți săteni au fost împrumutăriți. —

DI Gh. Cipăianu, subsecretar de stat la departamentul agriculturii, declară, că în întreaga Românie

s'au expropriat până acum 6 milioane hectare

dela aproximativ 16.000 proprietari, având de împrumutăriți aproximativ 1,650.000 săteni, din cari însă

numai cam 1,200.000 săteni pot fi împrumutăriți

cu toate că și ceilalți sunt îndreptățiți la împrumutăriți. Lucrările de împrumutăriți se vor termina probabil anul acesta.

Chestiunea permiselor CFR. ale ziariștilor români din Ardeal și Banat

Comitetul Sindicatului Presei Române din Ardeal și Banat în ședința din 14 Aprilie 1924 a dat următorul comunicat, care arată destul de evident nedreptățile făcute ziariștilor români de către dl Văitoianu, ministrul comunicațiilor:

„Sindicatul Presei Române din Ardeal și Banat“, reprezentând un număr de 97 ziariști, constată cu vie părere de rău că la acordarea permiselor de liberă călătorie pe Căile Ferate, interesele sale, care sunt acele ale culturii românești în noile provincii, n'au fost luate în seamă, iar drepturile legitime ale membrilor săi au fost nesocotite.

Tratamentul a fost dela început injust față de publicațiile românești de dincoace de Carpați. Căci, deși regulamentul pentru acordarea permiselor de călătorie prevede participarea, prin doi delegați, în comisiunea instituită pe lângă Ministerul Comunicațiilor, a tuturor asociațiilor de presă recunoscute ca persoane juridice, totuși, „Sindicatului Presei Române din Ardeal și Banat“ i s'a tăgăduit acest drept, neadmițându-i-se decât un singur reprezentant, cu titlu de informator. Nu numai atât. În ședința acelei comisiuni, când s'au discutat cererile ziariștilor și publicațiilor din Ardeal și Banat, Ministerul Comunicațiilor n'a avut măcar grija să încunoștiințeze „Sindicatul Presei Române din Ardeal și Banat“ în timp util, pentru ca reprezentantul său să poată lua parte la dezbateri. Astfel, cunoscuți ziariști profesioniști, cari și-au închinat activitatea lor întreagă scrisului românesc, încă de pe vremea stăpânirii maghiare, cheltuindu-și puterile pentru cauza națională, au fost pur și simplu lăsați pe dinafară, deși sunt încă și astăzi la postul datoriei. Oneste publicațiuni politice și culturale, îndeplinind toate condițiile cerute de acelaș regulament aplicat totdeauna în defavoarea noastră, s'au văzut depozitate de un drept recunoscut. Nenumăratele intervențiuni și documentatele memorii, având scopul de a arăta greșelile și abuzurile săvârșite au fost zadarnice. Slujitorii cuvântului românesc din două provincii întregi, unde trăesc patru milioane de români, au găsit la Ministerul Comunicațiilor urechi surde și uși închise.

Pentru aceste fapte, regretabile din toate punctele de vedere, „Sindicatul Presei Române din Ardeal și Banat“, simțindu-se deopotrivă jicnit și prejudiciat, ridică protestul său categoric în fața procedurii dlui ministru al Comunicațiilor, lăsând opinia publică să judece, dacă prin astfel de mijloace arbitrar și printr'o asemenea concepție se poate ajunge la consolidarea stăpânirii noastre spirituale în noile provincii, cari sufăr prea mult încă stigmatele persecuțiilor de ieri, pentru a mai suporta și vexațiunile de astăzi.

Comitetul.

Suveranii României în Franța

Trecerea prin Franța a suveranilor noștri și primirea entuziastă întâmpinată pretutindeni, au adevărit pe deplin calitățile superioare și simțimintele înalte și vibratoare ale nobilului popor francez, manifestate pentru țara noastră în decurs de veacuri.

Drumul parcurs în Franța de Suveranii noștri s'a prefăcut spontan într-o cale de sărbătoare.

Toate atențiunile măgulitoare arătate Regelui și Reginei se resfrâng și asupra țării, ai cărei soldați și-au vărsat sângele generos alături de Franța pentru aceeași cauză și pentru aceleași năzuinți.

Poporul francez a dovedit încă o dată că simțimintele mari sufletești primează asupra celor de ordin material.

Pentru Basarabia

Societățile culturale românești din Câmpulungul-Moldovenesc în întrunirile avute, au redactat următoarea moțiune pentru Basarabia:

Societățile culturale românești din orășul Câmpulungul-Moldovenesc, ș. a. Societatea culturală „Rădău”, Societatea „Școala Română”, Asociația corpului didactic secundar și primar, Societatea „Doamnele Române”, Cercul Gospodinelor, Liga Apărării Naționale Creștine, Societatea culturală „Deșteptarea”, Societatea meseriașilor români, Cohorta Cercetașilor, Societatea muzicală „Răsunetul Carpaților”, Corpul foștilor voluntari, Corpul Arcașilor și Reprezentantii Presei, întrunite azi, la 9 Aprilie 1924, în plină ședință în localul societății culturale „Rădău”, aduc la cunoștința Consiliului de Miniștri următoarea moțiune de protest:

Protestăm în fața lumii civilizate în contra oricărei încercări de a știrbi dreptul României asupra unor teritorii, care-i aparțin în baza dreptului istoric și național și în baza principiului de autodeterminare, ori și din care parte ar veni. Români din județul Câmpulungul-Mold., cari au luptat ca plăieși și arcași sub Ștefan cel Mare și au apărut de atâtea ori cetățile Hotinului,

Sorociei, Orheiului, Tighinei și Acher-manului de invaziile barbare, sunt ori și când gata să se jertfească pentru apărarea pământului strămoșesc dintre Prut și Nistru, la care râvnește bolșevismul roș, continuatorul politicei de acaparare țaristă, și care pământ a fost, este și va fi totdeauna românesc.

Secretarul adunării:

Instit. Dimitrie Doroftei.

Președintele adunării:

prof. Ioan Lumiceanu.

Intărirea României

Recunoașterea unirei Basarabiei.

Japonia încă ne stă în ajutor.

Cercurile politice sunt preocupate cu

alianța franco-română, care este în stadiul realizării

și despre care, în legătură cu convenția militară franco-cehoslovacă, am amintit, că se va realiza și cu România.

În legătură cu aceasta amintim, că față de Rusia ne stă în ajutor și

Japonia care este dispusă, ca să ne trimită o flotă demonstrativă

contra sovietelor rusești pe Marea Neagră. Cu aceasta se explică și vizita prințului japonez în România.

Atât Franța, cât și Anglia etc. de altfel caută să convingă

sovietele rusești pentru a se împăca cu România în chestia Basarabiei

pe deoparte nevoind să între în conflict cu rușii, iar pe de altă parte

căutând să evite un nou război mondial pe tema Basarabiei

în care război de altfel România ar fi asigurată și din partea Japoniei dușmană Rusiei, care din acest eventual război probabil ar eși învinsă, având în vedere, că România se bucură de prietenia mai multor țări. Augusta noastră Familie Regală tot pentru intensificarea acestor legături a plecat în străinătate.

Protestul partidului maghiar

DI Tătărașcu, ministru la interne, a făcut importante declarații cu ocazia vizitei întreprinse la Cluj, accentuând, că

partidul maghiar este împotriva unei înțelegeri cu românii

după cum a constatat din atitudinea conducătorilor acestui partid, pe care-l declară

un fel de club al inconșolabililor

pentru-că nu face altceva, decât caută motive să protesteze mereu.

Partidul maghiar și la ordinele acestuia toate zierele de sub auspiciile acestui partid,

au crezut necesar să protesteze contra afirmațiilor d-lui Tătărașcu,

„constatând”, că partidul maghiar caută să propage, înțelegerea româno-maghiară.

Înțelegerea româno-maghiară o propagă conducătorii partidului maghiar, evident, prin

provocări de nemulțumiri, ca să lifereze material de propagandă

pentru dușmanii neamului nostru, contra intereselor României. Cel puțin românii n'au observat să facă partidul maghiar altceva, decât să protesteze și

să servească denunțuri pentru Liga Națiunilor

în speranța, că această ligă le va crede bazaconiile, pentru care face propagandă „Asociația Interparlamentară” înființată și finanțată de magnații inconsolabili, cărora li-s'au expropriat moșiile în România.

— Ofițerii greci oprți să facă politică. Ministerul de război a trimis un ordin de zi armatei, prin care interzice ofițerilor ori-ce amestec în politică. Ofițerii, cari vor nesocoti acest ordin, sunt amenințați cu pedepse grele.

Reducerea numărului școlilor minoritare

Guvernul a luat dispoziții, ca să se reducă numărul școlilor neromâne în proporție cu elevii acestor școli, având în vedere, că sunt foarte multe școli, cari

în fiecare clasă n'au decât 10—20—30 elevi,

încât nu se pot susține, pe când românii, cari constituiesc majoritatea populației ardeleni,

nici pe jumătate n'au atâtea școli câte au neromânii

după cum se poate constata din datele statistice, publicate și în ziarul nostru săptămânile aceste.

Teatrale.

Trupa Bulandra la Cluj

Zilele trecute am avut plăcerea să ascultăm în Teatrul Național trei reprezentări minunate date de vestita trupă bucureșteană: Compania Bulandra. A jucat cu un deosebit succes piesele: „Maria Stuart”, „Othelo” de Saekespire și „Țarina” de Lengyel. Toate trei piesele au avut un ansamblu bine ales și în deosebi am remarcat pe d-na Lucia Bulandra ca artistă de prima forță și cu mult talent și-a interpretat rolul greu al Mariei Stuart și al Ecaterinei II. În „Othelo” d-na Gina Bulandra a fost soția bună și draguță scoțând la iveală toate darurile cu care a fost înzestrată Desdemona și pe cari dânsa de asemenea a trebuit să le poseadă, ca să fie asemenea. DI Toni Bulandra în „Othelo” a fost neîntrecut. Restul de asemenea foarte reușit.

Programul Teatrului Național:

Sâmbătă 19 Aprilie „Strigoii”
Dum. 20 Apr. (mat.) (Sorana)
Marți 22 Apr. „Cafeneaua cea mică”
Joi 24 și Sâmbătă 26 Apr. „Relache”
Duminecă 27. Apr. seara „Scampolo și Morcovel”
Luni 28 Apr. (mat.) „Băiat de viață”
Marți 29 Apr. seara „O scrisoare pierdută”.

Surpriza

de: C. Dumitrescu-Delavara.
(Continuare și fine).

Ferestruia ghișeului se deschise cu sgomot, și casierul cu ochii plini de somn, întrebă dacă e cineva să cumpere bilete. Din depărtare strident al locomotivei, spintecă liniștea. Răsuflând din greu, trenul se opri pentru două minute în mica stație, apoi, în urma unui „gataaa” rostit pe nas de către șef, își continuă drumul împovărat cu încă doi călători. Emil nimerise într'un compartiment gol. Se simți și mai trist. Singurătatea, căldura in suportabilă, sgomotul trenului, care i se părea înfiorător, contribuira să-i mărească întristare. „Ce am, ce am? De unde această tristețe? Nu este oare numai urmarea simplului fapt că uitând carnetul de reducere, mi-am zis că de măntorc să-l iau îmi merge rău, de vreme ce plecasem?...” Și se plimba mereu prin compartiment și pe culoar; nu-și găsea locul, și întrebări supărătoare îi umblau prin cap. Când auzi pe același șef strigând scurt și apăsător, „Gherla, 10 minute”, credea că visează. Ajunsesse prea repede. Ar fi vrut să mai meargă, să meargă mult înainte, mereu înainte până când își va recă-

păta dispoziția cu care plecase de acasă. Se cobori din vagon cu părere de rău, și plecă în oraș. Vru să meargă la Silvia, dar își luă seamă și se îndreptă spre parc. Ii pierise tot entuziasmul, și regreta că a venit. Se întrebă cum de nu s'a napoiat acasă dela gară când s'a simțit indispus... În parc, multă lume ieșise la plimbare. Nu căută cu ochii pe Silvia. Știa că nu-i în parc, și nici acasă știa că nu e. Dar nici unde este nu știa, și par'că nici n'ar fi voit să știe, n'ar fi voit s'o vadă. Fără să-și dea seama cum, constată, că n'o mai iubește așa de mult, că nu e nerăbdător s'o vadă. Și se mira de ce. Și se mira pentru-ce a venit aci. O putere irezistibilă îi îndreptă pașii spre Someș. Trecu podul, și se afundă în lunca de pe celalalt mal. Se plimbă prin toate locurile pe unde se năltărise cu ea. Locurile acestea scumpe, puterea frumoaselor amintiri, îl mai înviorară puțin. Rămânea minute întregi în câte-un luminis, și se vedea cu câte-va luni în urmă... apoi cu un an. Era aceeași iarbă, aceleași sălcii, același Someș își mâna liniștit apele la vale, mângălat de razele aceluiaș soare, și, desigur, la noapte va răsări aceeaș lună melancolică; iar în mijlocul tuturor, vedea idealul intrunchipat în persoana ace-

leiași Silvii, pe care a iubit'o atâtea și o mai iubește încă. Atunci de ce i-se pare scăzută în ochii lui? Prin ce tranziție o găsește pătată acuma când timpul de când nu s'au văzut ar trebui să-i mărească dragostea, când n'are nici o dovadă de necredința ei? „Pătată!” Cuvântul acesta îl speria și se miră cum de i-a răsărit în minte. „Nu, nu, sunt nebun! M'adâncesc în reflexii pesimiste fără nici un motiv!” Or ce făcea însă, i se înfigea așa, ca un cui în inimă, și fără să poată da o direcție hotărâtă gândurilor de tot felul cari tulburau mintea, se ntrista pe fiecare minut mai rău. Era sigur că va avea și un mare năcaz, și ar fi voit să se năntample ori-ce s'ar întâmpla, numai să scape odată de starea aceasta. Era deasemenea sigur că năcazul va fi în legătură cu Silvia, dar numai atât... „Ah! ce mizerabil suflet omenesc!” — făcu el cu năcaz, și voi să se napoieze în parc, dar sgomotul unor pași îl reținu pe loc. Șoapte confuze îi loveau urechea. Nu putea desluși nimic, dar își închipui că este o pereche de îndrăgostiți.

— „Te iubesc!”

— „Te iubesc!”

Aceste cuvinte le auzi clar, peste câteva-va momente, șoptite, cu șuerări pasionate. Simți un fior trecându-i prin

inimă. Se trase repede în dosul unui plop care-l putea feri de priviri, și așteptă. Nu știa de ce face așa, dar simțea că așa trebuie să facă, simțea că o putere căreia nu i-se putea opune, îl reține pe loc. Ca un fulger îi trecu prin minte gândul că ar fi Silvia, dar îl îndepărtă; reveni însă, și-i rămase fixat în minte. Când bănuia că cei cari vorbeau s'au apropiat destul, s'au apropiat destul, se aplecă încet ținându-și răsuflarea, tocmai ca un hoț care-și pândește prada. Inima îi bătea tot mai tare; credea că-i sparge coșul pieptului. Nu gândea nimic, sau gândea prea multe de-odată ca să poată ști ce anume. Iși aplecă mai mult capul, și... rămase înmărmurit: Silvia și cu el, cu Toma, cu cel mai bun prieten al lui, treceau la doi pași de el, înlănțuiți de mijloc, șoptindu-și cuvinte de amor — aceleași pe care și-le șoptiseră ei cu un an înainte. Apoi nu mai văzu nimic. Par'că se năntunecă pământul, și el căzu jos... jos... într'un abis fără fund. Se frecă la ochi, și se întrebă dacă nu visează, dacă nu e prada unei năluciri, dar Silvia și Toma se vedeau cum întră în tufișul de celalaltă parte a cărării. Se uită lung după ei, și cu un glas de care sesperie, șopti: „admirabilă surpriză!”

Importul streinilor

La adunarea Uniunii Fabricanților din Ardeal, care a avut loc zilele acestea sub prezidenția lui Farkas Mozes, directorul fabricii „Renner” din Cluj, raportul general s'a adus mulțumită comitetului Uniunii pentru importarea muncitorilor streini.

Fabricanții și industriașii încadrați în Uniunea din chestie fiind toți neromâni, evident, că n'au avut în vedere, decât interesele lor proprii și astfel nu ne miră, că și-au exprimat mulțumita pentru importul streinilor, dând de lucru serviciilor noastre, ca să-i expulzeze pe muncitorii importați în România sub diferite prețuri pentru a înlătura muncitorii noștri.

Guvernul are însă datoria să nu mai tolereze uneltiri de acest soi, cari ne deservesc interesele noastre lăsându-ne muncitorii noștri fără ocupație!

Jombolea redată românilor

În ziua de 10 Aprilie a. c. la orașul Jombolea a trecut sub stăpânire românească.

Retragerea ultimelor elemente străine a fost primită cu un entuziasm nemărginit de către populația orașului spoliată și jefuită până și de banii din casă, așa încât la intrarea în oraș a autorităților române, bătrâni, tineri, femei și copii plângeau de bucurie, în timp ce pe toate casele fâlfâia drapelul nostru național.

Autoritățile românești în frunte cu colonel Drăgănescu președintele comisiei de delimitare, Dr. Pincu reprezentantul, prefect Dr. I. Coste, St. Bungetianu inspector general de siguranță, I. Oprea președintele Camerei de Comerț, inginer Gh. Vasiliu inspector C. F. R., protopop Dr. Ciroianu și un cortegiu grandios de călăreți și trăsuri care se întindeau pe 7 kilometri și-au făcut intrarea sub ploaia de flori și aclamațiile mulțimei.

Spionajul în Banat

Prinderea primilor agenți de spionaj cari urmau să facă oficiul de curieri la Segedin a dus la descoperirea unui întreg complot cu ramificațiuni în Banat, Ardeal și la București.

După cercetările făcute la Timișoara general C. Găvănescul comandantul Diviziei I. a ordonat trimiterea sub escortă la București a ofițerilor găsiți și înnovați, ofițeri străini proveniți din armata austro-ungară.

Impreună cu ei s'au dus lazi în regi cu broșuri militare, hărți ordine de bătaie, furate de spioni pentru a fi duse peste graniță.

Remediul alcoolismului

Un medic din Membrolle de lângă Tours (Franța) a inventat remediul alcoolismului, care, după cum declară medicul indicat, se poate foarte ușor vindeca.

Vindecarea se face prin introducerea unei mici cantități de sânge de la un alcoolist în vinele pacientului. În ziua următoare pacientului i-se face greață de orice beutură.

Cura durează zece zile. Metoda de vindecare, numită *auto-hemoterapică* nu-l stânjenește pe pacient în muncă și nici nu este dureroasă, decât foarte puțin.

Medicul francez până acuma a vindecat aproape 20 oameni de boala alcoolică.

Demonstrațiile și tulburările

„Răufăcătorii se folosesc de tulburări, ca să compromită mișcările naționale.”

În legătură cu mișcările naționale s'au luat mai multe dispoziții, pe cari românii le consideră îndreptate contra dezvoltării sentimentului național-românesc și cu drept cuvânt, atunci,

când este vorba de demonstrații și nu de tulburări

sau mișcări destructive, cari nu sunt favorabile menținerii ordinii.

Autoritățile competente, interesându-ne în această chestie, ne-au declarat, că

în principiu acceptă demonstrațiile naționale

dar nu pot tolera să se provoace tulburări, pentru-că

aceste tulburări distrug ordinea publică,

avându-se în vedere, că există unele elemente dușmane intereselor noastre, cari

elemente răufăcătoare așteaptă momentul de a jefui și distrug

pentru a compromite mișcările noastre naționale.

Conducătorii actuali cu acest argument își motivează introducerea dispozițiilor actuale. Din acest motiv organizațiile naționale, probabil nu vor mai admite, ca în cadrele vr'unei manifestații să se procedeze la spargerii, având în vedere, că aceste

servesc argumente dușmanilor noștri

pentru ponegrirea României în fața străinătății.

Adunarea Camerei de Industrie și Comerț

Camera de Industrie și Comerț din Cluj a avut o adunare generală Duminică trecută. Adunarea a cerut introducerea sistemului notarilor publici în întreaga țară, modificarea tarifului vamal pentru protejarea industriei indigene, modificarea legii pentru încurajarea industriei naționale, acordându-se industriașilor și meseriașilor credite ieftine, înființarea mai multor căminuri de ucenici și organizarea cooperativelor industriale, înființare de expoziții industriale în fiecare centru județean și alte chestii la ordinea zilei.

INFORMAȚIUNI

— **Dr. Constantin Stanca**, medic primar la „Spitalul de Femei” din Cluj și fost asistent de Clinică a trecut cu succes examenul de docență la facultatea de medicină din București, din specialitatea Ginecologie-Obstetrică.

— **Dr. Radovici** prefectul județului Făgăraș este învinuit, că în județul de sub conducerea d-sale dezvoltă foarte mare teroare, luând dispoziție să se maltrateze cetățenii, cari nu-i sunt pe plac. În acest scop, după cum suntem informați, își ține agenți speciali, cari îi târăsc la prefectură pe cetățenii, cari îndrăsnesc să vorbească ceva despre abuzurile și afacerile d-sale. În tot cazul, cerem lămuriri în această chestie și anchetă, pentru a se stabili adevărul.

— **Convenția comercială româno-maghiară a fost semnată zilele aceste și sperăm, că inconșolabilii în fine se vor astâmpăra, dacă doresc să fie în pace cu românii, reluându-și legăturile legale.**

— **Din Câmpia Turzii** ni-se anunță, că pământurile, pe cari le-au avut țărani în arândă forțată dela proprietarul Betegh, au fost luate dela țărani și redade proprietarului. Din acest motiv țărani în Câmpia Turzii sunt foarte agitați, convinși, că în acest caz s'au deservit interesele române în favoarea latifundiarului Betegh, care nici odată n'a avut vedere interesele române. Dealtfel vom reveni.

— **Timișoara**, mândră pe fiul ei, îi așteaptă cu bucurie și brațele deschise pe toți membrii „Cercului Studenților Bănățeni”, cari și-au anunțat pentru 2 Mai ținerea congresului în Timișoara. Congresul va fi imbinat cu conferințe, reprezentație și concert.

— **A apărut piesa teatrală** „Infururatele” de Coste Dumitrescu-Delavara. Cea mai acomodată pentru elevele și elevii de liceu și școli normale. De vânzare la Librăria Anca Cluj. Prețul 20 lei.

— **Dr. Romulus Voinescu** directorul general al siguranței, este învinuit, că ar fi fost ales membru în comitetul fabricii de nitrogen din Dicioșanmărtin, pentru a proteja indizerabili, cari trebuiesc expulzați. Cerem lămuriri în această chestie pentru a stabili adevărul, pentru-că nu ne vine a crede, să existe români atât de sus puși, ca să-i spriginească pe dușmanii neamului și țării.

— **În Banat** s'a prins zilele acestea o puternică bandă de hoți, care de îndelungată vreme neliniștea populația satelor.

— **Centralele poștei telefonice și telegrafice din București, Cluj, Arad, Timișoara, Craiova etc.** se reorganizează în stil modern, de tot reconstruindu-se. Lucrările de reconstruire s'au încredințat filialei europene a celei mai mari firme telefonice din America. Lucrările se încep în cursul acestui an.

— **Dr. Oct. S. Simon** primpretor în Șarmaș, a fost numit sub-prefect-delegat în Cluj, dl dr. Alexandru Moldovan, actualmente subprefect în Turda neprimind să fie transferat în Cluj, în locul dlui dr. Gheție, subprefect-delegat.

— **Dr. Praporgescu**, prim-președinte Tribunalului Cluj, a fost amendat și amendat de către Curtea de Casație pentru-că în serviciu a adus o sentință ilegală.

— **„Societatea Ocrotirea orfanilor din războiu”** dorind a face reparațiunile de zidărie necesare Orfelinatului Principele Carol din Cluj invită pe doritorii de a lua parte la concurs, să-și înainteze ofertele închise până în ziua de 1 Mai a. c. la biroul Regional din strada Cogălniceanu Nr. 8. Caietul de sarcini se poate vedea la orfelinat str. Zahăruului.

— **Dela școala de conducători**, primim următoarele: Cercetându-se diferite reclamațiuni făcute de particulari la Direcțiunea Școlii de Conducători Tehnici din Cluj contra unor din elevii acestei școale, s'a constatat că neplăcerile produse reclamanților, prin

purtarea necuviincioasă, nu se datoresc elevilor acestei școale, ci altora cu cari au fost confundați. Direcțiunea ține să atragă atențiunea publicului că în Cluj sunt două școale de conducători: una a „Ministerului Lucrărilor Publice” și alta a Ministerului Instrucțiunii, numită „Școala de Conducători tehnici” din Str. Gh. Barițiu Nr. 26. Elevii acestei din urmă școale, pe lângă cursurile de specialitate, primesc și educațiunea necesară; în consecință li-se impune, pe lângă altele, ordinea, disciplina și buna cuvântă atât în școală cât și în afară de școală aplicându-li-se cu toată strictețea regulamentului și dispozițiile ministeriale pentru școlile secundare. Acești elevi poartă uniformă (cel puțin șapcă) cu garnitură violetă având aplicate, atât la șapcă cât și la mâneca hainei, numărul de ordine precedat de inițialele școlii S. T. C. ceia-ce dă posibilitate particularilor de a-i identifica și eventual a-i reclama Direcțiunii.

— **Dr. Sabin Nemeș** a fost detașat dela comisia I. la a doua comisie de impunere, avându-se în vedere, că d-sa cunoaște foarte bine situația contribuabililor clujeni.

— **Eldorado femeilor.** În Argentina, după datele statistice ale oficiului imigrării, sunt pe de trei ori mai mulți bărbați decât femei, pe când de pildă în Europa, sunt mai multe femei, decât bărbați și din acest motiv avem multe femei nemăritate. La această situație mai contribuie și faptul, că bărbații în majoritate nu voesc să se însoare, văzând mai multe inconveniențe în viața conjugală a altora de care se servesc ca de un argument pentru viitor.

— **Un preot arestat.** *Preotul ungar din Halmei a fost arestat de jandarmi, deoarece a ținut creștinilor săi o vorbire, prin care îi îndeamnă să aibă răbdare, căci steagul unguresc va flutura curând din nou pe casele din Halmei.*

— **Inarmările secrete ale Germaniei.** Din Koblenz se anunță că delegații belgieni și francezi au constatat cu unanimitate în zonele respective că agitația societăților secrete reacționare a germanilor continuă. Se fac angajări fictive în Reichswehr pentru a asigura instrucțiunea militară a tineretului german. În consecință s'a hotărât că trebuie luate severe măsuri de control și s'a ordonat să se facă numeroase perchezii.

— **Kolar quartett** program: 1. Mendelssohn: Quartett op. 44. 2. E-moll I. Allegro assai appassionato. II. Scherzo. Allegro di molto. III. Andante. IV. Presto agitato. 2. S. Strauss: Klavier quartett op. 13. C-moll I. Allegro. II. Scherzo. III. Andante. IV. Viace. 3. Fr. Schubert: Quartetto II. op. posth. „Tod und das Mädchen” II. Andante con moto (Variazioni).

— **Comitetul Regional F. S. S. R. Cluj** secția de scrimă aranjază în 2—3 Mai în sala de gimnastică a Colegiului reformat, la orele 6 seara, iar în 4 Mai la orele 9 dimineața în sala Redutei, primul concurs românesc de scrimă. Cei, cari doresc să participe la acest concurs, pot să se prezinte la dl. Ioan Chifor, Calea Reg. Ferdinand No. 89, unde contra achitării taxei de 50 lei vor primi și regulamentul concursului. Este de dorit ca la acest concurs să se prezinte toți românii, cari se știu duela, deoarece până acuma sunt puțini români față de minorități.

— **Nou apărut!** Teatrul Familiar No. 33—39 „Volvodul Țiganilor” Scenată comică cu cântece de Ion Baclu. Prețul 6 lei, muzica separat 10 lei. De vânzare la toate librăriile și la editorul Ioan Baciu Lugoj.

Prim-redactor responsabil:

V. I. Moldovan.

— Cumpărați pentru copii voștri broșura: Povești din Banat de I. Olariu, Ingrijite și date în tipar de Prof. Dr. D. Cioloca. Cele mai drăgălașe povești pentru tinerime. O broșură 6 lei. De vânzare la librăria A N C A Cluj.

— Convocare Membrii activi și corespondenți ai Secțiunii pentru științele sociale a Asociațiunii pentru literatura română și pentru cultura poporului român sunt prin această rugăți, a se prezenta la ședință pe ziua de Sâmbătă 19 Aprilie a. c. la orele 5^{1/2} după amiază la Cluj, în sala de conferințe a Universității. Cu această ocazie subsemnatul referent va face o comunicare: despre îndreptarea calendarului folosit până în prezent de Bisericele creștine rit răsăritean, și despre problema reformei calendarului civil, azi în uz mondial, pusă în discuție de „Liga Națiunilor.“ La ședință sunt invitați ca auditoriu și alți membri ai „Asociațiunii“ drecum și cei ce poartă interes subiectului mai sus schițat. Sibiu, la 15 Aprilie 1924. s. s. L. Corcia vicepreședinte s. s. P. Drăghici referent.

ANUNCIURI

comerciale, bilanțuri, prospecte, convocări și publicațiuni de ori-ce fel pentru ziarul

„CLUJUL“

se primesc cu prețuri originale numai la

Librăria Alexandru Anca Cluj, Piața Unirii 32.

Tot felul de cărți și tipărituri se pregătesc prompt și solid la Instit. Grafic Alex. Anca Cluj.

Alexandru Anca Cluj Preț curent

pentru Ornamente bisericesti:

Odăjdii (Vesminte preoțești) constă-tătoare din:

1 Felon, 1 Epitrafir, 2 Aere, 2 Mănecețe, 1 Brâu, 1 Acoperitor de sf. potir, în diferite motive și culori din damast de mătase în ca-jiță deosebite cu prețul de 8000—22000 Lei.

Prapori:

în diferite culori 90 cm. lat 120 cm. lung cu două chipuri sfinte pe două părți văpsite pe pânză (chipul după dorință) are 3—4 tăie-turi cu posomant auriu sau argințiu prețul unui prapor dela 2000—6000 Lei fără rudă.

Mustre de stofe pentru odăjdii sau prapori se trimit numai contra 100 Lei anticipativ. La restituirea mustrelor să predau banii.

Colare. Berete, Brăuri, Plastroane.

Potcap de mătase — — — — — 120—
Beretă (camilafcă, potcap) Rom. cat. din klot negru — — — — — 250—
Beretă de cașmir negru gr. cat. — — — — — 250—
Colar de pânză „Leo“ — — — — — 50—
Colar de cauciuc — — — — — 45—
Brâu (cingulum) violet moiree sau mătase — — — — — 1500—
Brâu (cingulum) negru moiree sau mătase — — — — — 1500—
Brâu (cingulum) negru de lână — — — — — 450—
Plastron (chemisette) Nr. 3. 21 cm. klot neted — — — — — 150—
Plastron (chemisette) Nr. 2. 15 cm. klot neted — — — — — 120—

La comandă să se dea numărul și lăr-gimea colarului plastronului și a beretei. Din colare numai 6 bucăți se trimit.

Requisite bisericesti:

1 Cădelniță de bronz argintată — — — — — 1750—
Una țiitoare de tămâie cu linguriță din bronz argintat — — — — — 550—
1 Candelă din bronz argintată — — — — — 900—
1 Chivot din bronz argintat cu trei turnuri — — — — — 3800—
1 Cruce de masă din bronz argintată cu Hristos în email 28 cm. — — — — — 1200—
1 Cruce de masă (28 cm.) din bronz argintată cu Hristos în relief aurit 1000—
1 Cruce de mână din bronz argintată cu Hristos email — — — — — 1000—
Cruci de lemn cu Hristos în relief 120—200—
3 Cutii de aluminiu pentru oștie — — — — — 150—
1 Căldărușe cu aspergil (stropitor) bronz argintat — — — — — 1200—
1 Căniță cu tavă pentru spălarea mâ-nilor (bronz argintat) — — — — — 850—
Cutie cu trei vase, cușit și foarfeci la botez (bronz argintat) — — — — — 1200—
2 Vase de sticlă cu tavă de zink (la proscomidie) — — — — — 380—

1 Potir cu tăer (patenă) (bronz aurit) neted — — — — — 2800—
Disc și șteluță (bronz aurit) — — — — — 1000—
1 Cutie cu trei vase pentru oleu și mir la botez (bronz aurit) I. C. O. 1800—
1 Cutie de bronz aurit cu capac pen-tru sf. cuminecătura la bolnavi — 1500—
Ciborium (bronz aurit) — — — — — 3800—
Monstranță (bronz aurit) rom. kath. 5500—
Clopoștele pentru altar — — — — — 100—200—
Copcii (cărlige) pt. odăjdii (aurite și argintate perechea — — — — — 100—
Sfeșnice pt. perete (cu un braț) — — — — — 50—
Sfeșnice „ (cu două brațe) — — — — — 100—
Icoane sfinte — — — — — 45—200—

Banii se trimit înainte, comenzile se efectuează în 3—4 săptămâni. Toate prețurile sunt rezervate și pentru străinătate dublu.

A apărut în editura Librăriei Alexandru Anca Cluj

și se află de vânzare următoarele: Piese teatrale și Poezii cele mai bune pentru sărbări școlare și populare.

T e a t r e :
* „A fost odată“ (poporală 3 acte) de Nic. Țințariu — — — — — 20—
* „Doamna mea“ (poporală 1 act) de Nic. Țințariu — — — — — 15—
* „Gura Lumii“ (poporală în 3 acte) de Nic. Țințariu — — — — — 20—
* „Dușmanii“ (poporală 3 acte) de Nic. Țințariu — — — — — 15—
* „Pentru patrie“ (poporală 4 acte de Nic. Țințariu — — — — — 15—
* „Petitorii“ comedie într'un act de Nic. Țințariu — — — — — 15—
* „Puiu Codrului“ piesă haiducească 3 acte de Nic. Țințariu — — — — — 20—
* „Nevasta mea fie îngeri ca ea“ (po-porală 3 acte) de Nic. Țințariu — — — — — 15—
* „Înfumuratele“ comedie în 3 acte de C. Dumitrescu-Delavaronă pt. licee și școli normate de fete și băieți — — — — — 20—
* „Fiecare cu a lui“ (comedie 3 acte) de A. Șerbănescu-Buzău — — — — — 20—
* „Oglinda fermecată“ (lirică 4 acte) I. Jasinsky — — — — — 15—
* „Doine și Chiuituri“ adunate din gura po-porului de „Siminic“ — — — — — 15—

D i f e r i t e :
„Inima mea“ (cântăce populare) — — — — — 15—
„Imnuri Românești“ (cântăce naționale) 10—
* „Ecouri“ de Traian Dumbrava — — — — — 5—
* „Umoristice“ (Glume) de Costi — — — — — 15—
* „Versuri din Război“ (poezii populare) 10—
* „Iubirea“ (notă muzicală) pentru Pian și voce — — — — — 15—
* „Imnul Studențesc Creștin“ pentru Pian și voce — — — — — 15—
* „Căldărușe“ cărți cu tărgurile — — — — — 10—40 Lei

„Dicționar“ român-maghiar — — — — — 5—
„Carte de visuri“ — — — — — 15—
Observări critice dela adunările Invă-țătorești de I. Pavelea — — — — — 5—
* Istorie și Fantazie nouă evoluții în istoria românilor de I. Pavelea — — — — — 20—
* „La isvoarele vieții“ de M. Velea — — — — — 10—
* „Pentru Macedonia“ imperativul nos-tru național de M. Dragnea — — — — — 10—
Scrisori de iubire de după mai mulți autori — — — — — 10—
* „Aventurile fantastice“ ale lui Wil-lyams Gotthard roman — — — — — 10—
* „Nenorocii“ (roman) de A. Șerbă-nescu-Buzău — — — — — 8—
„Trepetnicul“ (expl. semnelor) — — — — — 3—
Numirea nouă și veche a străzilor ora-șului Cluj — — — — — 6—

Cărți școlare:
* A. B. C-dar fonomic (pt. Șc. mag.) de Dr. Szentpéteriné — — — — — 20—
* Aritmetică pt. cl. I. șc. de ucenici de Cr. Epure — — — — — 30—
* Geografia județului Alba de Jos în limba maghiară de Dr. Szentpé-teriné — — — — — 15—
* Geografia jud. Cojocna în limba ma-ghiară de Dr. Szentpéteriné — — — — — 15—
* „Juliu Caesar de bello Gallico“ ma-nual pt. cl. V—VI. de Traian Popa prof. de liceu — — — — — 35—
* „Lecții de limba română“ de prof. Murășan — — — — — 20—

Cărți preoțești:
Carte de rugăciuni, Mângăierea Sufle-tului de I. Genț — — — — — 25—
Carte de rugăciuni, Mângăierea Sufle-tului de I. Genț ediție de lux — — — — — 100—
* „Predici la Morț“ de prof. I. Marga — — — — — 35—
* „Predici pentru postul mare“ (ciclu dublu) de protopop I. Marga — — — — — 20—
* „Păstorul sufletesc“ (I—VI. vol.) — — — — — 120—

Juridice:
* „Criza valutară și asanarea ei“ de Dr. M. Șerban — — — — — 35—
* „Legea de execuție“ trad. de Dr. Barta și Dr. Hancu — — — — — 65—
* „Vademecum“ rom.-mag. de Dr. Köves — — — — — 60—
* „Jurnal de term. adv.“ (cu pereți tari, folosibil pe orice an) — — — — — 50—

Medicale:
* „Cartea Moașlor“ de Dr. Grigoriu pentru toate femeile — — — — — 120—

Cele cu semnul (*) sunt nou apărute. La comandă banii se trimit înainte plus porto.

Toate prețurile sunt rezervate și pentru străinătatea dublu.

Cereți lista de cărți școlare, Preoțești Juridice, Medicale, tipărituri și ornate bisericesti.

Telefon 124.

1870

Distins cu medaile de argint și mai multe diplome

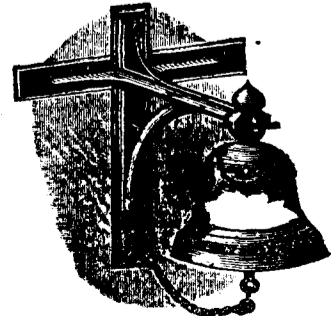
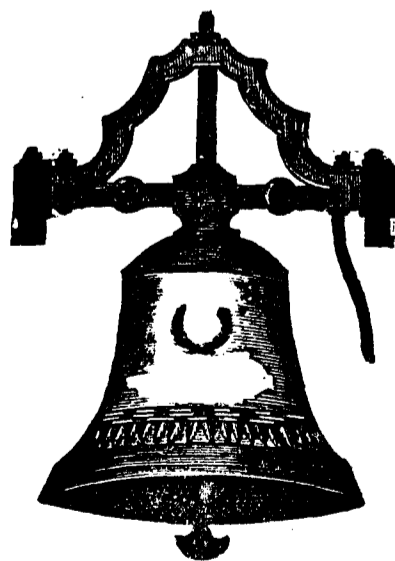
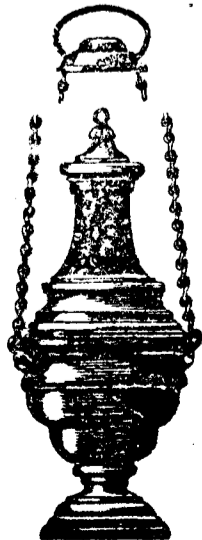
Fabirca română ardeleană de clopote patentate

Mare deposit de Ornate bisericesti, librărie și tipografie

Alexandru Anca, Cluj

Înainte succesorii lui Efraim Andrásófszky.

Birourile: CLUJ, Piața Unirii 32 și Reg. Maria 14. Fabrica C. Victoriei 36.

Valoarea fabrică în țară, care pregătește clopote patentate de prima calitate după vechiul recept Andrásófszky, care a fost premiat cu medale de argint și mai multe diplome la diferite expoziții. Durabilitatea tonului armonia și exactitatea pregătirii să garantează pe mai mulți ani. — Înainte de a face comandă ori unde, cereți în-țări și oferte de prețuri dela fabrica noastră. Veniți, Vedeți și vă convingeți.

Tiparul înalt. de Arte Grafice Alexandru Anca, Cluj.